

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-715

11.10.2018

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Sprengning på nabotomt – sprekker og forsenkninger i bolig – to takster mot hverandre.

Etter sprengninger på en tomt ca. 300 meter fra sikredes bolig, oppdaget sikrede sprekker på ulike steder og en forsenkning i gulvet i stuen. Selskapets takstmann mente skaden hadde oppstått over tid, og dessuten skyldtes latente spenninger på grunn av grunnforholdene. Sikredes takstmann mente skaden var oppstått plutselig på grunn av sprengingene. Selskapet avsto dekning. Sikrede mente at rystelsene i boligen hadde vært så kraftig at det måtte ha påvirket boligen, og at hun dessuten ikke hadde sett skadene tidligere. Flere naboer kunne bekrefte dette. Hun mente, på bakgrunn av sin takstmanns uttalelse, at hun hadde oppfylt sin bevisbyrde for dekning. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning av skader på sikredes bolig etter sprengning i nabolaget.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

Plutselig og uforutsette skader på bygning ved:

- Brannskade og skade som følge av lynnedslag, eksplosjon, nedsoting og elektriske fenomen
- Andre plutselige og uforutsette skader

Unntak:

- skade som kun består av flekker, riper, svinnsprekker, avskallinger, og knirk i gulv samt mindre hakk og merker
- skader som skyldes tele, setninger, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering hvor årsaken ikke er håndverker-/entreprenørfeil

Kommunen startet sprengning på en tomt ca. 300 meter fra sikredes eiendom i 2015. Etter dette oppdaget sikrede diverse sprekker og endringer i boligen. Sikrede tok kontakt med selskapet på telefon, og følgende ble notert i selskapets systemer:

Sprekk i mur ute og inne, gulv seget, sprekker i murpipa

Kommunen har sprengt over noe tid her Fått div skader i vegg, mur pipe og gulv. De sier at ft Ikke har fått noen skader siden det står på fjell og leire. Ft er ikke enig i dette Trenger en tm.

Selskapet sendte ut takstmann H som i sin rapport sa følgende om årsaken til skadene:

Hovedårsaken til påviste skader skyldes mest sannsynlig setningsskader, Fts tomt består av skrående berg med leire, hvor leirmasse siger ned mot øst.

Sprengningsarbeidet kan ha utløst latente spenninger som har oppstått i bygningen, men er ifølge min konklusjon ikke den direkte årsaken til sprekkeene som har oppstått imellom pipen og brannmuren i sokkeletasjen, samt øvrige skader. Utvendige setningsskader har utviklet seg gradvis over mange år.

Skadeomfang

Det har oppstått sprekker mellom pipe og brannmur i sokkeletasjen, sprekk i tapeten over kjøkkenvinduet i 1 etg., gulvet i kjellerstuen har seget ned med opptil ca. 20 mm, gulvet i VF har seget ned med ca. 15 mm, dør til vaskerom tar mot karm, støpte betonghellere på østsiden av boligen har flyttet seg ca. 5-6 cm fra boligens yttervegg og mot øst, betonghellene foran garasjen har seget ned slik at det nå er ca. 12 cm høydeforskjell mellom toppen av betonghellene og garasjergulvet som hadde samme høyde da betonghellene ble støpt for ca. 8-10 år siden. Støttemuren mellom gårdsplassen og veien er blitt presset ca. 10-12 cm mot øst i toppen. Bæresøylene til balkongen mot vest har seget ned ca. 13 cm over en periode på flere år og var blitt jekket opp og klosset under før jeg var på befaring. Det har oppstått knirk i oppforet tregulvet til sokkeletasjen.

Selskapet avsto krav om forsikringsdekning på bakgrunn av uttalelsen til takstmann H, og viste til unntak i vilkårene for setningsskader.

Sikrede innhentet en fagkyndig uttalelse fra takstmann S, som uttalte følgende om årsak til sprekken:

Da forsikringstaker kjenner sin egen bolig bedre enn noen andre, har bodd i boligen ca. 30 år er det registrert etter sprenging at boligen har endret seg utvendig og innvendig. Det er overhengende sannsynlig at sprengningene har forårsaket at boligen har fått skader.

Sikrede innhentet også uttalelser fra flere naboer. Uttalelsene refererte seg til sprengning i det nærliggende steinbruddet i 2015, og spesielt den 10.12.15. Den ene uttalelsen sa følgende:

Den aktuelle dagen var jeg hjemme og opplevde det hele på nært hold. En mann kom på døra og fortalte at det skulle sprenges en salve i grustaket. Så hørtes et stort drønn, jeg gikk ut på luftebalkongen med overbygg, og så en regnskur med stein som haglet over hustakene. (...) Det følges som om hele huset ristet, og et bilde på veggen falt ned. En stabel med Cd-plater i stua falt på gulvet.

Uttalelsen ble oversendt selskapet, som igjen ba om takstmann Hs vurdering. Følgende fremgikk av hans fornyede gjennomgang:

I følge min vurdering skyldes ikke skaden en plutselig og/eller uforutsett hendelse pga. sprenging. Påviste skader har gradvis oppstått i løpet av flere år, og mest sannsynlig som følge av setninger.

Som eksempel på dette opplyste Ft selv under befaringen at betonghellene foran garasjen hadde seget ned med ca 12 cm over en periode på 8-10 år, det samme gjelder støttemuren og balkongsøylene. Siden tomten består av skrående berg med leire er det ikke uvanlig at leirmassene siger langsomt nedover berget, det er selvfølgelig ikke noe pluss at det til tider rister i bakken pga. sprengningsarbeidet ca. har pågått ca 300 meter fra Fts bolig, men jeg anser ikke sprengningsarbeidet som hovedårsaken til setningsskadene som har oppstått.

Jeg kan således ikke si meg enig med konklusjon og skadeårsak i rapporten fra (takstmann S).

Selskapet avsto kravet til sikrede på nytt, med henvisning til takstmann Hs konklusjon om at dette var sprekker og forhold ved boligen som var oppstått over flere år, og ikke oppstått plutselig etter sprengning.

Sikrede krever dekning for skadene og anfører at de ifølge hennes takstmann er en følge av sprengningsarbeider. Dette støttes av hennes egen opplevelse av at huset under sprengningsarbeidene hadde ristet så voldsomt ved flere anledninger at hun hadde vært redd for å oppholde seg i huset. Hennes bevisbyrde i saken er derfor oppfylt. Selskapets takstmann hadde ikke gjort en god nok vurdering da han var på befaring.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skadene ifølge deres takstmann er forårsaket av setninger og har oppstått over tid. Skaden er derfor ikke oppstått plutselig. Hovedårsaken til skaden er dessuten setninger, og dette er unntatt i vilkårene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader på bolig etter sprengning.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og FinKN 2018-077. Det foreligger motstridende takstrapporter. Nemnda har ikke grunnlag for å si hvilken som er mest sannsynlig. Rapportene er heller ikke klare mht. årsakssammenhengen og bør utfylles med muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Nemnda vil på generell basis peke på at saker med motstridende sakkyndige rapporter eller takstvurderinger ikke egner seg for skriftlig nemndsbehandling med mindre det er rimelig åpenbart at den ene rapporten/vurderingen er korrekt eller fremstår som mest sannsynlig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Peter Bjurvill (selskapsrepresentant), Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).